

Lapin Pilari 4, investointi 1	Liikennevalo Edistymä [*]
Vaihe	Liikennevalo Aikataulu [*]
Lopetus	● Suunniteltu
Tila	Liikennevalo Kustannukset [*]
Käynnissä	▲ Poikkeama, vaatii seurantaa
Hanke- tai Projektipäällikkö	Liikennevalo Tuotosten laatu [*]
Kostamo-Pääkkö Kaisa	● Suunniteltu
Aloituspäivämäärä	Liikennevalo Tuotosten laajuus [*]
01.01.2022	● Suunniteltu
Valmistuspäivämäärä	Liikennevalo Henkilöstö [*]
31.12.2022	▲ Poikkeama, vaatii seurantaa
Raportointi alkupvm [*]	Liikennevalo Riskit [*]
01.01.2022	● Suunniteltu
Raportointi loppupvm [*]	Liikennevalo Hyödyt [*]
31.12.2022	● Suunniteltu

Yleistilanne suhteessa hanke-/projektsuunnitelmaan

Poikkeamat, ongelmat tai riskit

Vasa – vahva sote Lapin hyvinvointialueelle -hanke oli Lapin hyvinvointialueella toteutettava hanke, jonka tavoitteena oli selvittää koronapandemian aiheuttamaa hoitovelkaa ja edistää digitaalisten sosiaali- ja terveyspalveluiden toimintaa Lapin alueella. Tavoitteena oli myös kartoittaa palvelujen kehittämistarpeita saamenkielisissä ja kulttuurinmukaisissa palveluissa.

Investointi 1:n kokonaisuuteen kuului koronapandemiavelan selvitystyö, tietojohdaminen -ja mallintaminen sekä digitaalisten palveluiden jalkauttaminen/juurruttaminen.

PALVELUVELAN SELVITYSTYÖ:

Selvitystyön tavoitteena on ollut selvittää Lapin alueella kertynyttä hoito-, kuntoutus- ja palveluvelkaa heikommassa ja haavoittuvassa asemassa olevien asiakasryhmien osalta. Lisäksi tavoitteena oli selvittää koronapandemian aiheuttamaa palveluvelkaa koskien saamenkielisiä palveluita. Hankkeen kohderyhmiksi valikoituivat pitkäaikaissairaat, paljon palveluita tarvitsevat, vammaiset, päihde- ja riippuvuusasiakkaat sekä nuoret ja nuoret aikuiset, joilla on tunnistettuja tai tunnistamattomia mielenterveyden häiriöitä.

Selvitykset toteutettiin yhteistyössä konsulttiyritysten QMS Nordic Oy:n ja Savoia Partners Oy:n kanssa. Selvitystä varten toteutettiin yksilö- ja ryhmähaastatteluita, joihin kutsuttiin Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon esimiehiä ja työntekijöitä, hyvinvointialueen valmistelijoita sekä kolmannen sektorin toimijoita. Haastatteluiden tavoitteena oli kerätä aineistoa koronapandemian vaikutuksista heikommassa ja haavoittuvassa asemassa olevien kohderyhmien palveluihin Lapin alueella. Lisäksi haastatteluilissa kartoitettiin haastateltavien näkemyksiä alueen palveluiden kehittämistarpeista. Haastatteluiden tueksi järjestettiin työpajoja, joiden tarkoituksena oli esitellä selvityksissä nousseita asioita sekä työstää niitä eteenpäin. Selvitystyön tuloksista pidettiin kaikille avoin esittelytilaisuus. Tilaisuudessa esiteltiin selvityksen tuloksia ja pandemian vaikutuksia kohderyhmien osalta.

Hankkeessa toteutettujen selvitysten pohjalta on julkaistu ”Se on sellainen velka, jota me maksetaan tosi, tosi raskaasti” -koronapandemian vaikutukset Lapin hyvinvointialueella-julkaisu. Julkaisua on hyödynnetty jatkohankkeen valmistelussa ja hankesuunnitelmassa vuosille 2023–2025.

TIETOJOHTAMINEN -JA MALLINTAMINEN

Tietojohdamisen osuudessa tavoitteena on ollut laatia suunnitelma sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmien sisältämän raakadatan lataamisesta hyvinvointialueen tietovarastoon sekä tiedon mallintamisesta heikommassa asemassa olevien asiakasryhmien osalta. Tietojohdamisen kokonaisuudessa toimenpiteitä on kehitetty yhdessä Kolarin kunnan kanssa. Kolarin kunta on valikoitunut pilottikunnaksi, koska heillä on saatavissa dataa, jota kehittämistyössä on voitu hyödyntää. Kunnan kanssa on lähdetty kehittämään yhteistä prosessimittareiden mallia koko Lapin hyvinvointialueelle. Mallin avulla voidaan tunnistaa erityisesti heikommassa asemassa olevia henkilöitä.

DIGITAALISTEN PALVELUIDEN JALKAUTTAMINEN:

Investointin tavoitteena on ollut myös jo käytössä olevien digitaalisten toimintamallien jalkauttaminen ja laajempi käyttöönotto (Omaolo, Virti.fi., Terveyskyä).

Omaolo:

Tavoitteena on ollut laajentaa ja juurruttaa Omaolon käyttämistä. Tavoitteena on ollut mm. yhtenäistä Omaolon ja hyvinvointialueen toimintaprosesseja, kartoittaa Omaolon sisältöjen kääntämistä omaan kielille ja osallistua yhteiskehittämiseen DigiFinlandin kanssa.

Terveyskyä:

Terveyskyä-kokonaisuuden tavoitteena oli juurruttaa ja laajentaa Terveyskyä-palvelun käyttöä. Tavoitteena oli aloittaa hankkeen aikana digihoitopolun-pilotti, suunnitella asiakassegmentin palvelupolku Terveyskyän palveluusia hyödyntäen sekä suunnitella ohjattu omahoito-ohjelmien käyttöönotto Mielenterveystalon omahoito-ohjelmien osalta.

Virti.fi:

Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (Poske) tukemana Lappiin on kehitetty Virti.fi-portaali, joka kokoaa yhteen sähköiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Palveluiden tuottajina toimivat Lapin kunnat ja kuntayhtymät, valtio, järjestöt, pk-yritykset sekä Poske. Virti.fi palvelut tulevat käyttöön Lapin hyvinvointialueella. Hankkeen aikana Virti.fi-palvelun käyttöönottoa on laajennettu ja juurrutettu. Tämän lisäksi Virti.fi-palvelua on muokattu yhteensopivaksi hyvinvointialueen tarpeiden mukaisesti, osana Lapin hyvinvointialueen digitaalisia palveluita.

Tiukasta aikataulusta ja laajoista tavoitteista huolimatta investointi 1 vietiin onnistuneesti loppuun asti. Pääosin investoinnin tavoitteet saavutettiin ja osa toimenpiteistä ehdittiin käynnistää syksyn aikana. Investointi 1 kehittämistyön tuloksena toteutettiin kolme toimintamallin kuvausta Innokylään. Keskeisimmät Lapin hyvinvointialueen toimijat, verkostot ja yhteistyökumppanit on osallistettu hankkeen toimenpiteisiin, ja kehittämistoiminta on kiinnittynyt tiiviisti Lapin hyvinvointialueen organisaatioon ja strategiatyöhön. Kumppaneiden ja verkostojen kanssa on käyty tiivistä ja avointa vuoropuhelua hankkeen toteuttamista selvityksistä ja esille nousseista kehittämistarpeista. Tehdyt toimenpiteet loivat hyvän pohjan jatkohankkeelle ja investoinnin tavoitteiden toteuttaminen jatkuu VASA2-hankkeessa.

Keskeiset aikaansaannokset raportointikaudella

Investointi 1 keskeisimmät tulokset ja toimintamallit on esitelty aihealueittain: palveluvelan selvitystyö, tietojohdaminen – ja mallintaminen ja digitaalisten palveluiden jalkauttaminen. Tulokset ja toimintamallit on esitetty tiivistetysti. Tarkempi kuvaus tehdyistä toimenpiteistä on luettavissa erillisessä koko hankkeen loppuraportissa.

PALVELUVELAN SELVITYSTYÖ:

Hankkeessa selvitettiin Lapin alueelta covid-19-pandemian vaikutuksia palveluihin, palveluihin ohjautumiseen ja saatavuuteen. Selvityksen kohderyhmänä olivat heikommassa ja haavoittuvassa asemassa olevat asiakasryhmät: pitkäaikaissairaat, paljon palveluita tarvitsevat, vammaiset, päihde- ja riippuvuusasiakkaat sekä nuoret ja nuoret aikuiset, joilla on tunnistettuja tai tunnistamattomia mielenterveyden häiriöitä. Lisäksi hankkeessa selvitettiin koronapandemian aiheuttamaa palveluvelkaa koskien saamenkielisiä palveluita. Selvitysten tiedonkeruu on toteutettu haastatteluilla ja työpajoilla. Näiden lisäksi on hyödynnetty olemassa olevaa tutkimus- ja tilastotietoa. Selvitysten pohjalta on koostettu julkaisu, jossa käydään tiivistetysti läpi koronapandemian aiheuttamaa hoito-, palvelu- ja kuntoutusvelkaa hankkeen kohderyhmien osalta. Julkaisussa käsitellään myös kehittämistarpeita palveluiden kehittämiseksi. Julkaisua varten on hankittu ostopalveluna myös kuvituksen toteuttaminen.

Hankkeen toimenpiteiden ja tulosten pohjalta on laadittu alueellinen hankesuunnitelma vuosille 2023–2025. Hankesuunnitelmassa on hyödynnetty hankkeen aikana tehtyjä selvityksiä koronapandemian aiheuttamasta velasta ja tärkeimmistä palveluiden kehittämistoimenpiteistä. Suunnitelmaa on työstetty yhdessä Lapin hyvinvointialueen valmistelijoiden kanssa.

TIETOJOHTAMINEN -JA MALLINTAMINEN

Hankkeen aikana on onnistuttu kehittämään yhteisiä mittareita pitkäaikaissairauksien seuraamiseen. Näitä mittareita voidaan käyttää muissa Lapin kunnissa perusterveydenhuollon tietojohdamiseen ja kehittää yhdenmukaisia malleja, joita kaikki voivat käyttää. Hankkeen aikana olemme luoneet tällaisen mallin käyttöönotolle suunnitelman ja sitä tullaan kehittämään edelleen VASA2-hankkeessa.

Kyseisellä yhteisellä mallilla voidaan tehokkaasti huomata heikommassa asemassa olevien palvelutarpeita ja kuinka hyvin he saavat hoitoa. Mallia voidaan tulevaisuudessa myös kehittää ja kirjaamista voidaan helpottaa. Tietojohdamisen kehittämisen ja yhdenmukaistamisen näkökulmasta hanke on toteutunut suunnitellusti. Hankkeessa saadut tulokset ja toimintamallit tulevat vaikuttamaan koko hyvinvointialueen työskentelyyn ja toimintaan. Malleja pääsevät hyödyntämään myös muut hyvinvointialueet tarvittaessa.

DIGITAALISTEN PALVELUIDEN JALKAUTTAMINEN:

OMAOLO:

Omaoloa on hankkeen aikana edistetty koko Lapin alueella, kolmessa kunnassa on käyttöönotto tehty hankkeen aikana Omaolon oirearvioiden osalta. Omaolon hyvinvoinnin kokonaisuuksia on edistetty ja näille toivotaan käyttöönottoa mahdollisimman pian, kahdessa kunnassa nämä voivat tapahtua jo joulukuun 2022 aikana. Organisaatioiden Omaolon pääkäyttäjille on laadittu runsaasti apuvälineitä Omaolon teknisten toimien suorittamiseen sekä pyritty tekemään ohjauksita mahdollisimman geneerisiä, huomioiden hyvinvointialueiden voimaan tulo 1.1.2023.

Näiden lisäksi hankkeen aikana on pidetty käyttöönottavien organisaatioiden sekä Omaoloa jo käyttävien organisaatioiden uusille ammattilaisille ammatillaiskoulutuksia. Hankkeen aikana on tehty Innokylän verkkosivuille malli siitä, kuinka Lapissa Omaoloa käytäviä ammattilaisia koulutetaan tällä hetkellä sekä suunniteltu suuntaviivoja sille, kuinka ammattilaisia voitaisiin jatkossa kouluttaa, mikäli ammattilaisten koulutus edelleen säilyy organisaatioiden vastuulla.

Yhtenä toimenpiteenä on myös selvitetty DigiFinlandilta Omaolon kokonaisuuksien saamentamista, DigiFinlandi on ymmärtänyt tarpeen saamenkielisten palveluiden tuottamiseen ja palveluiden Saamentamisen suunnittelu jatkuu DigiFinlandin toimesta. Hankkeen aikana on osallistuttu DigiFinlandin kansallisiin kehittämishjelmiin hallintasoveluksen suunnitteluun sekä suunnittelukampanja ja erilaisiin Omaolon ohjauksia ja kokonaisuuksia käsitteleviin palavereihin.

TERVEYSKYLÄ:

Terveyskyän osalta on Lapin sairaanhoitopiirissä valmistelussa ja kehitettävänä yhteensä viisi erillistä digihoitopolkua, joiden tuottamisprosesseja on tuettu VASA-hankkeen resurssin avulla. Sairaanhoitopiirissä on alkuvaiheessa segmentti asiakassegmentille kohdennettu sepevaltimopotilaiden digihoitopolku. Polun osalta on vielä käytännön syistä selvittelyn alla, onko polun kehittäminen parasta aloittaa perusterveydenhuollosta vai erikoissairaanhoidosta.

Priorisoitu käännössuunnitelma Terveyskyän talojen sekä itse- ja omahoito-ohjelmien sisältöjen osalta kolmelle saamen kielelle on tarkoitus valmistua joulukuun 2022 aikana. Suunnitelmassa huomioidaan alustava kustannusarvio käännösten toteuttamisesta, lisäksi pyritään huomiomaan saamenkielisten käännösten saavutettavuus Terveyskyästä mahdollisimman hyvin.

Terveyskyän käytön laajentamiseksi ja sen jalkauttamisen tukemiseksi Terveyskyän ja TerveyskyäPRO:n sisältöjä on esitelty sairaanhoitopiirin yksiköissä. Terveyskyän tunnettavuuden lisäämiseksi esittelyinä on tarkoitus jatkaa tulevaisuudessa hyvinvointialueen digistrategian mukaisesti. Markkinoinnissa on esitelty Terveyskyän eri sisältöjen ja materiaalien hyödyntämistä ammattilaisen oman osaamisen tukemiseen sekä yleisesti potilasohjauksiin. Esittelyissä yksiköitä on myös kannustettu ja ohjattu hyödyntämään Terveyskyän avointen talojen sisältöjä palvelutietovarannossa sekä hyvinvointialueen tulevilla internet kotisivuilla. Lisäksi Terveyskyän virtuaalisten taloja on hyödynnetty Omaolon kokonaisuuksien paikallisissa ohjauksissa.

Virti.fi:

Hankkeen aikana Virti.fi-portaalissa olevia palveluita on otettu laajempaan käyttöön. Tämän lisäksi on tehty yhteistyötä Lapin hyvinvointialueen kanssa siitä, miten Virti.fi-palvelu tulee näkyämään Lapin hyvinvointialueen sivuilla 1. 1.23 alkaen. Yhdenmukaistaminen on edellyttänyt Virti.fi-portaaliin muutoksia hyvinvointialueen tarpeiden mukaisesti.

VIESTINTÄ:

Investointi 1 osalta viestintä pohjautui viestintäsuunnitelmaan. Viestinnän tavoitteena oli kertoa hankkeen sisällöistä, tehdyistä toimenpiteistä ja saavutetuista tuloksista sekä ulkoisesti että sisäisesti. Monipuolinen ja aktiivinen viestintä tuki investoinnin tavoitteiden toteutumista. Edistymisestä viestittiin Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen eKollega.fi-verkkosivulla. Viestinnällinen materiaali on tuotettu eKollega.fi:hin uutisten, artikkelien ja tapahtumien muodossa, ja se on sivustolta jaettu edelleen organisaation Facebook- ja Twitter-tiliellä näkyvyyn edistämiseksi sosiaalisessa mediassa.

Viestintään ovat osallistuneet myös tulevan Lapin hyvinvointialueen viestintäyöntekijät tuottamalla hankkeeseen liittyvää viestinnällistä materiaalia hyvinvointialueen verkkosivuille ja uutiskirjeeseen. Sisäinen viestintä ja tiedottaminen hankkeessa on toteutettu enimmäkseen Microsoft Teams -alustalla sekä sähköpostiviestinnän turvin. Koska hankkeen yhtenäykijät ovat leivittäytyneet usealle paikkakunnalle, on investoinneittain järjestetty myös yhteisiä lähtöpäiviä, jolloin tiimin jäsenet on voitu paremmin pitää ajan tasalla työn edistymisestä.

Kumulatiivinen kokonaisseuranta (eur) ?				
Kustannusjaottelu	Budjetti	Toteuma	Sidotut	Ennuste
Palvelujen osto	492 728 €	75 296 €	0 €	0 €
Asiantuntijapalvelut	459 728 €	56 908 €	0 €	0 €
Taloushallintopalvelut	8 000 €	17 €	0 €	0 €
Viestintäpalvelut	6 000 €	3 340 €	0 €	0 €
Muut palvelujen ostot	19 000 €	15 031 €	0 €	0 €
Omät henkilöstökustann	376 272 €	309 036 €	0 €	0 €
Henkilöstökulut	376 272 €	309 036 €	0 €	0 €
Muut kustannukset	81 000 €	30 325 €	0 €	0 €
Toimittakulut	15 000 €	1 604 €	0 €	0 €
Matkakulut	30 000 €	7 773 €	0 €	0 €
Materiaalikulut	30 000 €	20 511 €	0 €	0 €
Muut kulut	6 000 €	437 €	0 €	0 €
Väillilliset kustannukset	0 €	0 €	0 €	0 €
Yhteensä	950 000 €	414 657 €	0 €	0 €

Vuositason ja raportointijakson seuranta

Tilanneraportin liiitteet

Vasa_hanke_julkaisu.pdf

Tilanneraportin linkit

eKollega/Vasa-hanke

Julkaisu: "Se on sellainen velka, jota me tullaan maksamaan tosi,
--

Kumulatiivinen kokonaisseuranta (htp) ?			
Nimi	Budjetti	Toteuma	Ennuste
Yhteensä	0 htp	0 htp	0 htp

Vuositason ja raportointijakson seuranta

Taloudelliset hyödyt	< 2023	>
Nimi	Budjetti	Toteuma
Yhteensä	0 €	0 €